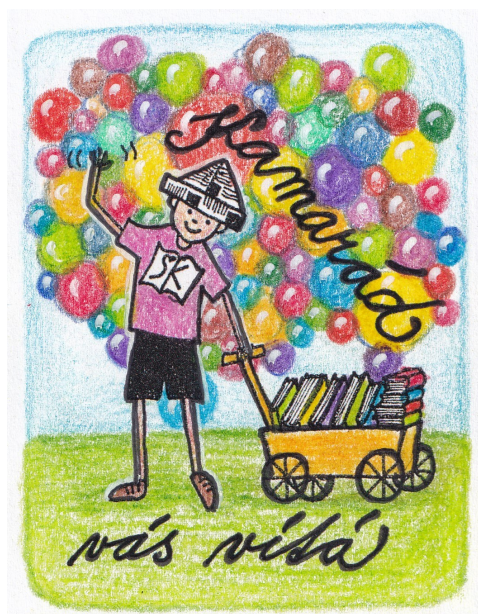

ŠMIDINGEROVA KNIHOVNA STRAKONICE, ODDĚLENÍ PRO DĚTI
ČASOPIS PRO DĚTI I JEJICH RODIČE

Kde za jezerem hora horu
v západní stíhá kraje,
tam – zdá se mu – si v temném boru
posledně dnes co dítko hraje.
Od svého otce v svět vyhnán,
v loupežnickém tam roste sboru.
Později vůdcem spolku zván,
dovede činy neslýchané,
všude jest jméno jeho známé,
každémuť: „Strašný lesů pán!“
Až posléz láska k růži zvadlé
nejvejš roznítí pomstu jeho,
a poznav svůdce dívky padlé,
zavraždí otce neznámého.
Protož jest ve vězení dán;
a kolem má být odpraven
již zítra strašný lesů pán,
jak první z hor vyvstane den.

Karel Hynek Mácha: Máj
(úryvek)

Obsah

Úvodník	3
Literární detektivové	4
Loupežníci v knihovně	5
Stolní a deskové hry	6
Detektivní série	7
Šifry a kódy	8
Muzeum policie ČR	9-11
Bohatým bral a chudým dával	12
Trocha poezie	13
Literární kavárna ZŠ Povážská	14-15
Češtinářské bádání	16-17
Zlodějské bonbony	18
Vražda o dovolené	19
Zahraj si detektiva!	20-21
Pozor nebezpečí!	22
Křížovka	23
Příměstské tábory	24-25
Pátrání po zmizelých	26-27

Milí čtenáři,

vítejte u dalšího čísla našeho časopisu Kamarád – tentokrát s vůní zločinu, záhady a tajemství. Ponoříme se do světa detektivních příběhů, kde klíč k rozluštění záhad často leží v jediné zapomenuté stopě, chytrém postřehu... nebo v pořádné dávce odvahy.

Doporučíme vám zajímavé knížky, knižní série a stolní hry. Můžete luštit a pátrat. A pokud vás zločin opravdu zajímá, proč se nevydat do Muzea Policie České republiky? Od zločinu si můžete na chvíli „odpočinout“ v rubrice Z tvorby našich čtenářů, kde se dozvíte, že kavárna nemusí být vždy jen o kávě, anebo v článcích o čtyřech letošních příměstských táborech, kterých jste se možná účastnili.

Ať už se vydáte po stopách zločinu v knihovně, ve škole nebo ve vlastní fantazii, nezapomeňte: každý dobrý detektiv nejdřív naslouchá, pozoruje a až potom jedná. Tak si naostřete své lupy, připravte zápisníky a pojďme společně odhalit všechna knižní tajemství!

-mk-

Literární detektivové

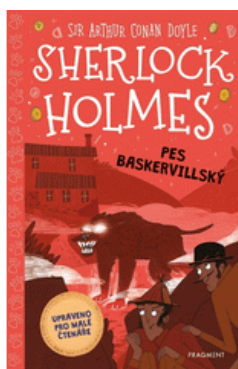
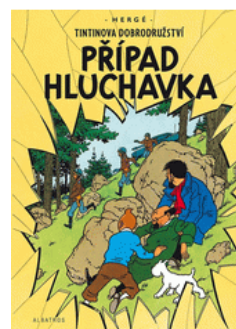
Detektivky, tedy knihy s detektivními příběhy, jsou oblíbené mezi dospělými i dětmi. Oblíbené jsou i literární postavy detektivů. Čtenáře baví sledovat jejich metody a úvahy při odhalování zločinů, a proto spisovatelé často píšou více příběhů, které řeší jedna osoba.

Nejslavnějším knižním detektivem je bezesporu [Sherlock Holmes](#). Najdeme jej v knihách Arthura Conana Doylea. Je geniální, kouří dýmku, hraje na housle, zajímá se o chemické pokusy a přátelí se s doktorem Watsonem. Setkáme se s ním v knize povídek Muž s dýmku a houslemi nebo také v románu Pes baskervillský, které jsou oblíbené mezi dětmi i dospělými.

Slavnou autorkou „dospěláckých“ detektivek je například Agatha Christie. V jejích knihách najdeme hned dva slavné detektivy. Soukromého detektiva Hercula Poirota a slečnu Marplovou. Oba najdeme i v televizních seriálech. Belgičan Hercule Poirot [Erkyl Poaro] velmi dbá na pořádek a upravený vzhled. Při vyšetřování je precizní a systematický. Slečna Marplová je postarší anglická dáma se zálibou v pletení a zahradničení. Je velmi inteligentní a snaží se svými úvahami a radami pomáhat policistům při vyšetřování zločinů. Ti z toho zpočátku nebývají příliš nadšení, ale nakonec často dojde na její slova.

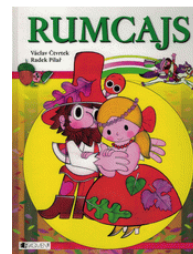
I v knihách pro děti najdeme slavné detektivy. Například komisaře [Vrtáčku](#), zkušeného psiho detektiva, který řeší nejrůznější zločiny ve spolupráci se svými přáteli Čendou a Hermínou. Můžete jej potkat v časopisech, komiksech i knihách [Petra Morkese](#). Neméně zdatným detektivem je [Kalle Blomkvist](#), třináctiletý kluk z knih Astrid Lindgrenové. Kromě detektivní práce bývá často zaneprázdněn válkou růží, kterou vedou dvě party dětí, stateční rytíři Bílé růže a hanební rytíři Červené růže, v malém švédském městečku Lillköping. Když se však v okolí stane závažný zločin, se kterým si policie neví rady, všichni spolupracují s Kallem na dopadení pachatele.

Stojí za to zde zmínit i slavného Tintina. Není sice přímo detektivem, pracuje jako reportér, jeho dobrodružství jsou však plná záhad a zločinů, se kterými si hravě poradí. Tintina a jeho věrného psa Filuta najdeme v komiksech, které nakreslil a napsal autor používající pseudonym [Hergé](#).

Loupežníci v knihovně

Na loupežníky narazíme ve spoustě pohádek a příběhů pro děti. Nejslavnějším českým pohádkovým loupežníkem je asi [Rumcajs](#). Známe jej z knížek i večerníčků. Příběhy o něm, jeho ženě Mance a synovi Cipískovi vymyslel *Václav Čtvrtek* a podobu jim dal výtvarník *Radek Pilař*, rodák z nedalekého Písku. Rumcajsovo loupežnictví vlastně spočívá jen v tom, že žije v lese a dělá potíže jičínskému knížečpánovi a starostovi. Každý potřebný u něj najde zastání a pomoc.

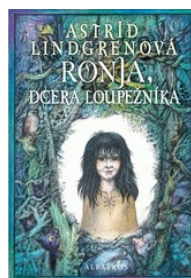
Jiní pohádkoví loupežníci už jsou nebezpečnější. *Thlusty pradědeček* v *První loupežnické pohádce* Josefa Čapka se mezi loupežníky pořádně zapotí, i když to samozřejmě nakonec dobře dopadne. *Druhá loupežnická pohádka* od Josefova bratra Karla zas vypráví o tom, jak se mladý Lotrando nakonec řemeslu svého otce vyučí, i když k tomu z počátku nemá schopnosti. Obě pohádky najdeme v knize [Devatero pohádek](#).

Loupežníky najdeme ale i v klasických lidových pohádkách, kde to s nimi většinou nedopadne zrovna nejlépe. V pohádce *Zvířátka a loupežníci* (také [Brémští muzikanti](#) nebo *Zvířátka a Petrovští*) je vyženo zvířata, která se rozhodnou odstěhovat od lidí do lesa. Loupežníci přiberou do tlupy Palečka a nutí ho krást, ten je ale nakonec převezme a loupežníci skončí v královském vězení, kam patří.

Dobrodružný pohádkový příběh *Astrid Lindgrenové* [Ronja, dcera loupežníka](#) zavede čtenáře do hlubokých lesů plných zvěře, pohádkových bytostí - a loupežníků. Konkrétně dvou nebezpečných zneprátených tlup, které okradou každého, kdo musí lesy projít. A když není koho přepadnout, bojují loupežníci mezi sebou.

Stolní a deskové hry

Naše knihovna kromě knížek nabízí k zapůjčení i velké množství stolních a deskových her. Podléhají stejným pravidlům jako knihy. To znamená, že se půjčují na 30 dní a je možné je dvakrát prodloužit. Ale pozor! Neměly by se vracet přes do knihoboxu a při vracení je třeba počítat s tím, že se všechny části musí zkontrolovat a přepočítat, což chvíli trvá.

Jelikož toto číslo je věnováno zločinu, upozorňujeme na hry s detektivním motivem:

[Detektivka – Tajemství v písku](#) a [Detektivka - Závět' bez dědice](#)

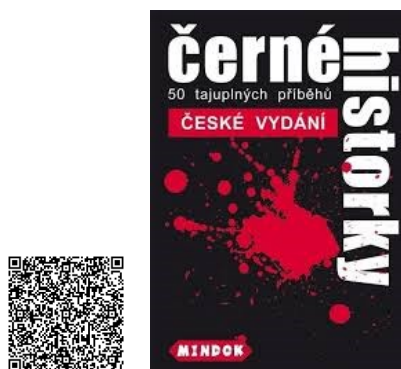
Hry, které se dají hrát skupinově nebo i jednotlivě. V průběhu her získáváte informace, které se snažíte vyhodnotit. Na konci hry odpovídáte na otázky a podle správných odpovědí získáváte body. Nemusíte studovat složitý návod, ale je důležité brát karty ve správném pořadí!

[Černé historky](#)

50 tajuplných příběhů o skutečných zločinech

Hra, kde se objeví 31 zločinů, 49 mrtvol, 11 vražd, 12 sebevražd a 1 otrávené jídlo. Hráči musí přijít na to, jak se to mohlo stát. Hra je pro dva a více hráčů.

-mk-

Detektivní série z dětského oddělení

Detektivové – Zuzana Pospíšilová

Dan, Tadeáš, Kuba, Tomáš a Vašek mají svou tajnou partu a jejich největším zájmem je detektivní pátrání. Chodí všichni do jedné školy, do 1. až 3. třídy. V prvním díle se jim podaří dopadnout zloděje vzácného obrazu a pak následují další případy. Na konci každé knihy jsou kontrolní otázky, které dokáže zodpovědět každý pozorný detektiv-začátečník.

Pro čtenáře od 6 let.

Frantík Lebeda – Iva Peroutková

Vše začne zmizením cukřenky tety Emilky v knize Ukradená cukřenka. Jedná se o rodinnou památku a Frantík se snaží vypátrat, kam zmizela. Pomáhají mu kamarádi Matěj a Zdíša. Následují další příběhy, ve kterých se pátrá po prstenu, houslích nebo třeba štěněti.

Pro čtenáře od 6 let.

Zločinu na stopě – Fabian Lenk, Renée Holler, Belinda Rodik, Harald Pariddger a další

V edici Zločinu na stopě nakladatelství Thovt vyšly detektivní příběhy více autorů. Všechny se odehrávají v minulosti a těmi, kdo pátrají po stopách zločinů, jsou děti. Můžeme se tak podívat do dávného starověku, do 17. století nebo i do nedávného 20. století. Na konci každé kapitoly je otázka, která pomáhá čtenáři postupovat v pátrání spolu s hrdiny knihy. Součástí je i slovníček důležitých dobových pojmů a základní informace o době, ve které se vše odehrává.

Pro čtenáře od 8 let.

Clue – Jørn Lier Horst

Termín „clue“ se v angličtině používá pro „stopu“ v policejním vyšetřování. V této sérii takové stopy nalézají tři děti, kterým je mezi 10 až 13 lety, Cecílie, Une a Leo. Zdatným pomocníkem jim je i Unin pes Egon. Počáteční písmena jejich jmen dávají dohromady právě slovo CLUE. Vše začíná příběhem Záhadný mlok. Série má celkem šest dílů a v každém se řeší jeden zločin. Zároveň ale mladí detektivové nalézají stopy k dávnějším záhadám.

Pro čtenáře od 10 let

Případy pro W+W – Robin Stevens

Daisy Wellsová a Hazel Wongová jsou studentkami dívčí internátní školy. Založí si spolu tajnou detektivní kancelář a zprvu pátrají po ztracené kravatě a podobně. Pak ale Hazel najde v tělocvičně mrtvou učitelku, která ale zmizí, než stihne přivolat pomoc. Nikdo jí nevěří, a tak rozjedou s Daisy rozsáhlé pátrání. Případ úspěšně vyřeší, a přestože „zločin slečnám nesluší“ (tak se jmenuje první díl série), můžeme se těšit na dalších osm případů.

Pro čtenáře od 10 let

-tm-

Šifry a kódy aneb jazyk tajných agentů

Představ si, že jsi tajný/á agent/ka a chceš svému kamarádovi poslat důležitou zprávu. Ale pozor! Nesmí si ji nikdo jiný přečíst. Jak to uděláš? Potřebuješ tajný jazyk. Špióni a zaměstnanci tajných služeb musí mezi sebou komunikovat tak, aby jejich zprávy zůstaly pro nepřátele absolutně neviditelné a nečitelné.

Šifrovacích jazyků dnes existuje ohromné množství. Tajné služby používají supermoderní šifry, které jen tak někdo nepřečte. Používají k tomu speciální počítače a rozluští je jen ten, kdo zná důmyslný tajný klíč. Díky tomu mohou agenti bezpečně komunikovat, aniž by někdo zjistil a přikazil jejich plány.

Pokud chodíš do skautského nebo vodácko-turistického oddílu, určitě jsi se setkal/a s Morseovou abecedou (tabulka níže). Morseovka byla jeden z prvních způsobů, jak rychle a jasně pomocí teček a čárek přenášet zprávy na dálku, přes telegraf. Telegraf je vlastně jeden z prvních způsobů elektronické komunikace před vznikem telefonu a internetu. Je to zařízení, které k přenosu zpráv využívá elektrické signály. Pomocná slova slouží k lepšímu zapamatování, krátká slabika znamená tečku, dlouhá čárka. Pokud se chceš o šifrách a kódech dozvědět víc, prolistuj si knihu „Mazané kódy“ od Diany Kimptonové.

A	. -	akát	I	..	ibis	R	. . .	rarášek
B	- . . .	blýskavice	J	. - - -	jasmín bílý	S	. . .	sobota
C	- . - .	cílovníci	K	- . -	krákorá	T	-	trám
D	- . .	dálava	L	. - . .	lupíneček	U	. . -	uličník
E	.	erb	M	- -	mává	V	. . . -	vyučení
F	. . - .	Filipíny	N	- .	nástup	W	. - -	vagón klád
G	- - .	grónská zem	O	- - -	ó náš pán	X	- . . -	xénokratés
H		hrachovina	P	. - - .	papírníci	Y	- . . -	Ýkar mává
CH	- - - -	chvátá k nám sám	Q	- - . -	kvílí orkán	Z	- - . .	známá žena

Úkol: Rozlušti tuto zprávu a v Morseově abecedě zkus napsat i odpověď. Písmena jsou oddělena vvislou čarou a konec slova dvěma vvislými čarami.

.. | .. | | .. | ... | | ... | | . | | | - - | . | - - | - - | |

Muzeum Policie České republiky

Sníš o tom, že se jednoho den staneš policistou/policistkou? Když slyšíš houkat policejní auto, nadšením se ti až tájí dech? Obdivně pokukuješ po každé osobě v uniformě, která stráží veřejný pořádek? Pak určitě nevynechej návštěvu Muzea Policie ČR v Praze. Objevíš tajemství policejní práce a zjistíš, jak tato státní bezpečnostní složka bojuje se zločinem.

Ve stálé expozici zjistíš, že tito stateční lidé chrání naši zemi už více než 200 let! Najdeš zde přes tisíc exponátů a více než osm set fotografií. Díky tomu poznáš, jak se policejní práce vyvíjela od dávných dob až po současnost.

Expozice je rozdělená do čtyř částí. První část je zaměřená na četnictvo do roku 1938. Uvidíš tam jejich uniformy, zbraně i to, jak vypadala policejní stanice. Dozvíš se, proč létala policejní letadla a jaká byla ochrana hranic naší země. Druhá část je zaměřená na druhou světovou válku (1939-1945) a vévodí jí pamětní deska se jmény policistů, kteří během ní přišli o život. Třetí část zahrnuje zhruba patnáct poválečných let a mapuje vznik Sboru národní bezpečnosti (SNB) a Státní bezpečnosti (StB). SNB byla hlavní policie v době komunismu, hlídala pořádek, bezpečnost a vyšetřovala trestné činy. StB byla tajná policie a starala se hlavně o to, aby vláda měla vše pod kontrolou. Sledovala lidi, kteří mohli být proti vládě, a používala různé způsoby, jak zjistit, co lidé říkají a dělají. Čtvrtá část se zaměřuje především na vývoj Veřejné bezpečnosti od 60. do 90. let minulého století, kdy se výrazně proměňovala jak samotná organizace, tak uniformy i zbraně.

Muzeum má i další sály, kde prozkoumáš činnost policie letecké, dopravní či URNY - Útvaru rychlého nasazení. Určitě tě nadchne počítačová hra o dopravních pravidlech a sledovat můžeš i simulační programy různých situací na silnici. Venku je dokonce i dopravní hřiště. Vyzkoušet si můžeš i práci kriminalisty pomocí interaktivních modulů, přístrojů a scén. Boj policie s drogovým podsvětím ti pak přiblíží expozice Národní protidrogové centrály.

Před cestou se nezapomeň podívat na webové stránky www.muzeumpolicie.cz a zjisti si aktuální informace. Užij si to!

Zdroj fotografií: www.wikipedia.org

-sp-

Náhled do Zápisníku strážmistra Klicpery

Muzeum Policie České republiky vydalo pracovní sešit pro děti – Zápisník strážmistra Klicpery. V tomto sešitu si můžeš vyzkoušet různé úkoly a dozvědět se spoustu dalších zajímavých informací. Pokud bys to chtěl/a více prozkoumat, otevři si [Zápisník strážmistra Klicpery](#) (Historií k osvětě č. 5).

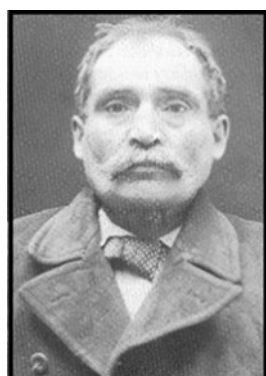
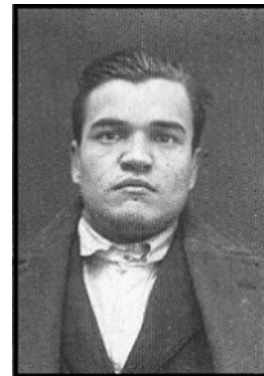
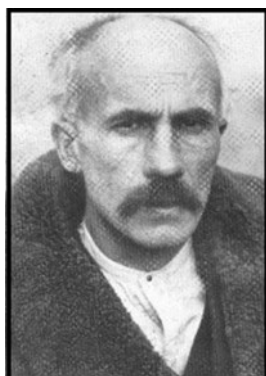

Zde si můžeš prohlédnout malou ochutnávku.

Někdy je potřeba, aby svědek určil pachatele mezi skupinou lidí nebo na základě fotografií. Takovému vyšetřovacímu úkonu se říká „rekognice“. Svědek nebo poškozený poznává osobu, věc nebo místo, které mají souvislost s trestným činem.

Úkol:

Zkus označit, na které fotografii je stejný muž jako na boční fotografii s otazníkem vpravo dole.

Pravidla bezpečného chování

Náš svět je v podstatě bezpečný. Většinou potkáš normální, slušné lidi, většina řidičů jezdí podle předpisů a většinou všechno funguje tak, jak má. Přesto může dojít k nějaké poruše, nehodě či dokonce i zločinu. Některé situace jsme si popsali, mohou ale nastat i jiné. Proto:

1. Sleduj okolí.
Pozoruj, co se děje kolem tebe. Přemýšlej o situacích, rozumně domýšlej, co by se mohlo stát. Máš šanci včas se vyhnout nebezpečí...
2. Měj jasnou mysl.
Nepij alkohol, neber drogy a nepožívej neznámé látky. Opilý či omámený člověk nevnímá, co se s ním děje a těžko se něčemu ubrání...
3. Nenech se chytit.
Udržuj odstup od podezřelých lidí, kteří se k tobě snaží přiblížit. Platí to i u auta, při vstupu do domu, bytu, výtahu...
4. Důvěřuj, ale prověřuj.
Ne každý ti říká pravdu. Ověř si informaci z dalších zdrojů, porad' se s lidmi, kterým můžeš věřit – rodiče, učitelé, dobří přátelé, odborníci...
5. Důležité věci měj skryté a stále po ruce i pod dohledem.
Mobilní telefony, peníze, klíče od bytu... to zloděje velmi zajímá...
6. Pamatuj, že život a svoboda je víc než majetek.
Mobilní telefon nebo jinou věc si můžeš pořídit znovu...
7. Neboj se promluvit.
Nenech se zastrašit, ani vydírat. Když by ti někdo ubližoval, braň se. Snaž se pomoci i ostatním. Hledej spojence. Řekni to někomu, kdo s tím může něco udělat – rodičům, učitelům, policistům, sociálním pracovníkům na úřadech, dobrovolníkům z pomáhajících organizací...to není žalování, ale obrana proti bezpráví...
8. Dej si pozor v dopravě.
Přecházej silnici jen na místě s dobrým rozhledem, používej přechody. Nevstupuj před rozjeté vozidlo, má dost dlouhou brzdovou dráhu. Sleduj dopravní situaci kolem sebe, vyhni se srážce...
9. Nedotýkej se podezřelých nálezů.
I starý rezavý granát z řeky by mohl být ještě nebezpečný...

Možná tě napadnou i další dobré rady...

Tak používej rozum, odvahu a žij!

-sp-

Bohatým bral a chudým

V lidových vyprávěních najdeme mnoho legend a pověstí o zlodějích, kteří okrádali jen bohaté. Je to pochopitelné, chudému není co ukrást. Podstatné ale je, že tito slavní zbojníci, jak se jim říká, si ukradené nenechávali, ale rozdávali to chudým.

Nejslavnějším z nich je anglický Robin Hood. Najdeme jej v pověstech, písních, komiksech, filmech hraných i animovaných. Jeho příběh je zasazen do doby krále Richarda Lví srdce, tedy přelomu 12. a 13. století. Pobýval se svými druhy v Sherwoodském lese, byl nejlepším lukostřelcem široko daleko a jeho ženou byla krásná Mariana. Zda Robin Hood skutečně existoval a zda rozdával chudým a potřebným, nebo byl obyčejným zlodějem a vrahem, to už nezjistíme.

Slavné zbojníky má spousta národů: ve Francii je to Cartouche, na Ukrajině Oleksa Dovbuš a Nikola Šuhaj, v Německu Matthias Klostermayr, na Slovensku Jura Jánošík. I na území České republiky se kdysi vyskytovali, zejména na Moravě. Neznámější z nich je Ondráš, neboli Ondřej Fuciman.

Ondráš se narodil asi v roce 1680 v Janovicích jako syn fojta (to bylo něco jako dnes starosta). Říká se, že studoval. Říká se, že sloužil na zámku. Říká se, že byl ve vojsku. Jak se dostal mezi zbojníky? To se neví. Ví se ale, že se stal jejich vůdcem a na jeho hlavu byla vypsána odměna sto dukátů. Také se ví, že v roce 1715 jej v hospodě ve Sviadnově zabil jeden z jeho druhů, Juráš. Rozsekl mu hlavu valaškou. (To je taková tenka dlouhá sekerka. Tehdy ji každý muž na Valašsku nosil všude s sebou. Dnes ji můžete vidět v rukách tanečníků folklórních souborů.)

Proč to Juráš udělal? Možná kvůli odměně, možná kvůli nějaké dívce, možná chtěl být sám vůdcem zbojníků. V pověstech a písních najdeme všechny tyto verze. Z historických pramenů víme, že Juráš byl popraven za zbojnictví v roce 1717.

-tm-

Na zloděje

Já jsem zloděj zlodějská,
přišel jsem si pro pejska.
Až si ho vycvičím,
ten necouvne před ničím,
vyčenichá, vyštěká
nedobrého člověka,
zločince
k svačince
tátovi a mamince.
Zločinec si klekne,
odprosí a řekne:
Já jsem zloděj zlodějská,
přišel jsem si pro pejska.
Až si ho vycvičím,
ten necouvne před ničím...

Jiří Dědeček: [Uležené želé](#)

Úklady

Kdo to tady brebentí?
Jsou to tajní agenti!
Kují pikle plné zrady.
Dělají, že nejsou tady.
Léčky, pasti chystají,
myslí si, že potají.

Víc je ale nenápadná
snad i teta Lída z Kladna.

Ta, když přijde její chvíle,
nasadí si černé brýle,
běhá z patra do patra
tak dlouho, než vypátrá
(a většinou úspěšně),
kdo jí chodí na třešně.

Ester a Milan Starých: [Každý bulí nad cibulí](#)

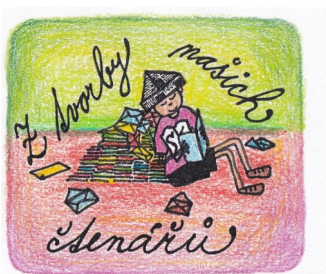

Chyt'te zloděje!

Pomozte, pomozte!
Co to má znamenat?
Nějaký lotr mi ukradl kolena!
Sám bych ho dohnal, mám ale strach,
jestli se udržím na nohách.

Shel Silverstein: [Jen jestli si nevymejšlíš](#)

Literární kavárna - ZŠ Povážská

Proč chodí lidé do kavárny? Nejen aby pili kávu, ale i proto, aby se bavili. Jedni hovorem s druhými. Druzí hrou. A třetí čtením. Pokud patříte ke třetí skupině, jste tu správně.

Prostřednictvím naší literární kavárny budeme nahlížet na literaturu z mnoha úhlů a různými pohledy. Každý díl, každé okénko se bude věnovat jiné oblasti nebo žánru a kromě zábavy vám přinese i spoustu nových informací – takže i vy třeba získáte zcela nový náhled na literární svět.

Texty žáků jsou autentické. Vznikly ve škole při samostatné či skupinové práci, jsou ukázkou tvořivosti a talentu.

Jestli si k jejich čtení uděláte kávu, čaj, bude jen na vás.

Mgr. Jana Kohoutová

[Literární kavárna | ZŠ Povážská Strakonice](#)

Inspirováno čínskou poezií

Čínský originál doslovně

tichá noc myšlenka

lůžko před jasný měsíc svít

pochybovat je (to) zem na jinovatka

zvednout hlava vyhlížet jasný měsíc

Měsíc

Myšlenka na tichou noc,
v tu chvíli má Měsíc moc.
Zvedneš hlavu, vyhlížíš ho,
Zadíváš se, uvidíš ho.

Nevidíš-li ho, pochybuješ o něm,
hned přestaň pochybovat, honem.
Kvůli tobě spadne jinovatka na zem,
a země bude pokryta chladným, věčným mrazem.

Pořád ho nevidíš?

No tak se zadívej.

Je tam, tak už se podívej!

Nevidím ho, vzdal jsem to,

už se bojím, stane se to!

Nestane!

Na kopci vidím starou ves,
dívám se vedle ní, za ní i přes.
Až něco vidím, vidím ten svít?
září jak žárovka, jak rozsvícený
byt.

Tereza Lešková, 9. A

Noc

Nad hlavou hlubina temná,
mé lůžko je zahalené stínem
v dáli houká sova
a šum větru slyšet je
Padám do hlubokého snění.

Padám do hlubokého spánku
Měsíc píše ukolébavku

Marie Kotlíková, 9. A

Noční kouzlo

Kde měsíc leží
Tam hvězdy svítí
Tichá noc
Myšlenek mám moc
Stačí sklónit hlavu
Měsíc píše ukolébavku

Lucie Heide, 9. A

Sám

Tu jednou jeden chlapec šel,
nikdo ho však neviděl.
A byl smutný, povím Vám,
všude chodil jenom sám.

V mokré bundě, v kalhotách
a v červených holínkách šel dál a dál,
nic se ale nezměnilo, protože šel stále sám!

Nikdo si ho nevšimnul,
ani strom se nepohnul.
Šum z lesa se ozýval,
vítr ho jen ovíval.

Nikomu by nevadilo, že se v lese ztratil,
že se domů nevrátil.
Mohl by se toulat dále,
zůstal by však sám nadále.

To ale nechtěl, zůstat sám,
a tak řekl: „Něco pro to udělám.“

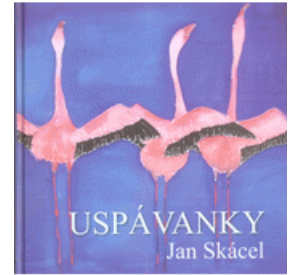
Další den už nebyl stejný,
otevřel se světu víc.
Ale byl všem dál lhostejný
a nezměnilo se nic.

Zoufalý a bezradný sednul si na kámen,
myslel si, spíš byl si jistý, že s ním bude amen.

Vedle něj si někdo sednul,
chlapec během chvilky strnul.
A byla to malá holka,
její jméno bylo Zorka.

Když najednou během chvilky se Zorčinýma slovy,
obrátil se jeho život rázem vzhůru nohama.

Tereza Lešková, 9. A

Češtinářské bádání

Ustálená slovní spojení na téma zločin

Pojďme najít v češtině různá ustálená slovní spojení, která můžeme použít v souvislosti s tématem zločinu. Ustálenými spojeními jsou např.: rčení, přísloví nebo přirovnání. **Rčení** je ustálené slovní spojení, které charakterizuje určitou situaci (Vzít nohy na ramena. = utéct; Stahují se nad ním mračna. = hrozí mu nebezpečí; Dostal na pamětnou. = byl potrestán). **Přísloví** je tradiční, rýmovaný víceslovný výraz, který nám předává životní moudrost s ponaučením (Tonoucí se stébla chytá. Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají. Když se kácí les, létají třísky.). **Přirovnání** je zajímavé pojmenování na základě srovnání nebo podobnosti, které často používá nadsázku (Kyselý jako ocet. Ostrý jako břitva. Má trestní rejstřík delší než já nohu. Je chytrý jako liška. Má se jako prase v žitě.). Existuje pěkná webová stránka, kde si můžete přečíst další česká přirovnání, je jich tam nepřehledně: www.ceskaprirovnani.cz. Na této dvojstraně je pár ustálených spojení, která se dají použít, když mluvíme o zločinu. Přijďte ještě na nějaká další?

-ij- a -mr-

JSEM JAKO NA TRNĚ

MAJÍ KOSTLIVCE VE SKŘÍŇI...

KRADE JAKO STRAČA

MAJÍ ZLODEŽSKÉ PRSTY

ZAVŘEME HO, AŽ ZČERNAJÍ

PŘÍLEŽITOST DEČA' ZLODEŽE

JE ZRALÝ PRO ŠIBENICI

LEPŠÍ VRABEC V HRSTI, NEŽ
HOLUB NA STŘEŠE

100286

100287

100288

TVARTE SE JAKO JEDEN,
TŘEBA JE TÍM ZMATEME
A ZAVŘOU JEN JEDNOHO.

2005

Zlodějské bonbony

**Jednoduchý recept na výborné bonbony
z dob našich prababiček**

Ingredience:

Olej 2 lžíce

Máslo 100g

Kakao 30g

Cukr moučka 200g

Ovesné vločky 250g

Trocha rumové tresti

Na obalení:

Kakao

Cukr moučka

Postup přípravy:

1. Ovesné vločky opražíme na rozpáleném oleji do růžova. Necháme je mírně vychladnout a pak je umeleme.
2. Jemné vločky smícháme s cukrem, kakaem i máslem. Pro lahodnější chuť přidáme pár kapek rumové tresti. Směs důkladně promícháme a z těsta tvarujeme malé šištičky.
3. Smícháme kakao s cukrem a šištičky v kakaovém prášku obalíme. Necháme chvilku oschnout. Můžeme je zabalit do čtverečků celofánu jako opravdické bonbony.

-mr-

Vražda o dovolené

Sherman Holmes, prapravnuk Sherlocka Holmese, nepatřil k těm, kdo musejí každé ráno vstávat do práce, a tak si pochopitelně nedělal starosti s dovolenou. Toto léto se však rozhodl přenechat zločiny hlavního města policii a zamířil do přímořského letoviska v Brightonu. Tady se chystal vyměnit tvídový svrchník za plavky.

V hotelu se zapsal, vešel do pokoje a právě z balkonu obdivoval výhled na oceán, když si povšiml úlomku omítky z okraje zděného zábradlí. O chvíli později uviděl cár žluté policejní pásky přichycený na balkonových dveřích. „Co se tu stalo?“ zeptal se pikolík. Chlapec položil kufry a usmál se.

„Měli jsme tu vraždu,“ řekl, stále ještě vzrušený nedávnou událostí. „Přesně tady na tom balkoně. A zatím není objasněna.“

Sherman dal chlapci spropitné, usadil ho v pokoji a nalil mu limonádu. Pak ho požádal, aby tu událost popsal.

„Mary McDillová, vdova středního věku, zde strávila dva týdny,“ vyprávěl chlapec. „Během té doby se bláznivě zamilovala do Sonnyho Arborna, místního tenisového přeborníka.“

„Byli spolu pořád,“ svěřoval mu pikolík, „skoro až do konce. Jenže potom ji nechal kvůli jiné, co tu byla na prázdninách. Říká se, že ta druhá měla víc peněz. Paní McDillová se přestala ovládat a ztropila několik scén. A jednou, když Sonny obědval s paní Rubinskou, tak se totiž jmenovala ta druhá dáma, přišla paní McDillová k jejich stolu a začala křičet. Říkala, že ví o jistých věcech a že půjde na policii a zničí Sonnyho život tak, jako on zničil ten její. To odpoledne pak poslala Sonnymu výhružný lístek se vzkazem, aby v šest večer přišel do jejího pokoje. Pár minut po šesté zaklepala na její dveře pokojská, protože chtěla odestlat. Zevnitř uslyšela vřískot. Nějaký ženský hlas ječel: „Ne, Sonny, ne! Nestřílej!“ a nato zazněl výstřel.“

Vyděšená pokojská utekla. Když se vrátila s ochrankou, našli na balkoně pouze tělo Mary McDillové s prostřelenou hlavou.“

„A proč je vražda neobjasněná? Vypadá to přece velmi jasně....“

„Protože Sonny Arbor má alibi,“ pousmál se pikolík. „V šest večer stál v zácpě na pobřežní silnici. Někteří lidé z hotelu ho poznali v jeho kabrioletu.“

Shermana to zaujalo. „Popište, co se našlo na místě vraždy,“ poprosil chlapce.

Dozvěděl se, že oběť byla střelena ze vzdálenosti asi 30 cm a zbraň byla vyhozena z balkonu do moře. Vrah přivázal k revolveru těžké závaží dvoumetrovým provazem. Vše se našlo druhý den ráno v moři přímo pod balkonem.

„Jediný další důkaz byl kapesník se zbytky střelného prachu. Hádejte, kde ho našli.“ Sherman se o to ani nepokusil.

„Támhle na tom balkoně.“ Poslíček ukázal na řadu balkonů o poschodí níž. „To byl pokoj Sonji Rubinské.“

„Té druhé dámy,“ povšiml si Sherman zvláštní náhody. „A jaké má ona alibi?“

„Na tom patře právě pracovala uklízečka. Několik vteřin po výstřelu vyšla paní Rubinská ze svého pokoje a ptala se jí, co ten hluk znamená.“

„Aha.“ Sherman se zadíval do vln, které narážely do pilířů podpírajících hotel.

„Záhada, co?“ řekl pikolík. „Oběť zavolala jméno. Mohlo to být Sonny, ale také Sonjo. Jenže oba podezřelí mají alibi.“

„To není záhada.“ Sherman na něj spiklenecky zamrkal. „Každý, kdo studoval dílo mého prapradědečka, by znal odpověď.“

„A kdo byl váš prapradědeček?“ zeptal se pikolík.

„Ten největší detektiv na světě,“ odpověděl Sherman skromně.

Kdo a jak zabil Mary McDillovou?

Odpověď na to, kdo zločin spáchal, najdete v knize [Kdo je pachatel?](#) od Hy Conrada.

Naleznete zde ještě dvacet jedna detektivních příběhů, které čekají na objasnění.

Zahraj si na detektiva!

Jsi detektiv a ocitl jsi se na místě činu. Tvým úkolem je zajistit co nejvíce stop, které povedou k dopadení zločince. Vyzkoušej si s námi různé detektivní techniky!

1. Snímání otisků prstů

Daktyloskopie zkoumá papilární linie na vnitřní straně prstů, dlaní a chodidel. Každý člověk má jedinečné otisky, proto je jejich snímání jednoduchou metodou k identifikaci osob.

Potřebujeme:

vyleštěná hladká plocha (např.
zrcadlo, sklenice)
sádra nebo kakao
štěteček
průsvitná izolepa
papír (bílý na kakao, černý na
sádro)

Postup:

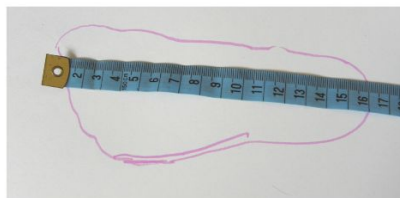
Na vyleštěnou plochu
obtiskneme otisky prstů. Dobře
je promnout si před tím prsty
ve vlasech, aby byly mastné.
Otisk posypeme kakaem nebo
sádro, přebytečný prášek
sfoukneme, případně očistíme
štětečkem. Poprášený otisk
přelepíme izolepou, sejmem z
hladké plochy a nalepíme na
papír.

Umiš vyjmenovat názvy
všech svých prstů? A
umiš to anglicky?

2. Odhad výšky postavy podle velikosti chodidla

Zločinec zanechal na místě činu stopy. Jedno zjednodušené pravidlo říká, že délka chodidla tvoří přibližně 15 % výšky postavy. Můžeme se tedy pokusit odhadnout, jak byl pachatel vysoký. Odhad bude jen přibližný. Na výsledek mají vliv individuální rozdíly, pohlaví, věk i etnická příslušnost.

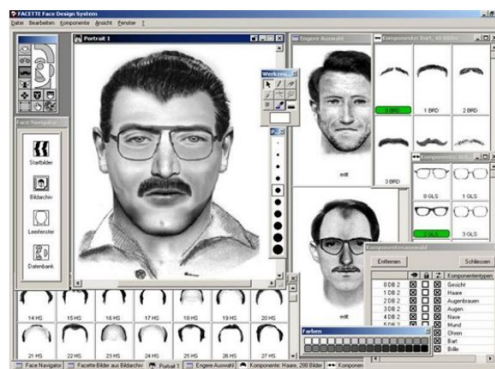

Délka chodidla
 $\times 100 / 15$

Zkusíš si ověřit věrohodnost této metody? Na papír obkresli chodidlo, stopu změř, získané číslo vyděl 15 a vynásob 100. Měla by ti vyjít výška postavy. Povedlo se?

3. Výslech svědků a skládání podoby pachatele

Identikit je pokus o sestavení portréту hledané osoby na základě výpovědi svědků. Podoba obličeje se postupně skládá z jednotlivých částí (nos, oči, vlasy atd.), které svědek vybírá z nabídky standardních vzorů. Původně se tvorbou identikitu zabývali kreslíři, později je nahradily speciální počítačové programy.

Zahraj si na policejního portrétistu. Popros kamaráda nebo rodiče, ať hrají svědka a popíšou fiktivního pachatele nebo např. nějakou reálnou osobu - někoho z rodiny nebo ze známých osobností. Vyptej se na všechny detaily! Barva očí, tvar pusy a nosu, zaoblenost tváří, délka vlasů atd. Až zjistíš všechny podrobnosti, nakresli podle nich portrét. Výsledek můžeš porovnat s reálnou fotografií nebo nech někoho dalšího uhodnout, kdo je na obrázku. Jak se ti podobizna vydařila?

Zdroj fotografií: knihovna

POZOR NEBEZPEČÍ !

MUSÍM SE ROZHODNOUT
TOLIK OTÁZEK... ?

NEBEZPEČÍ
PŘÍDE OKNEM A MÁ U
SEBE NŮŽ

CO BUDEŠ DĚLAT

UTEČEŠ

KUDY?

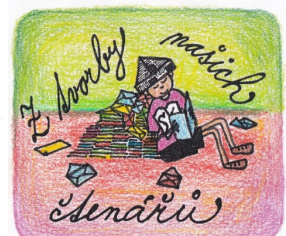
ZA VOLÁŠ
POLICII

JAKÉ ČÍSLO
MÁ POLICIE?
155
158
150

PŘEPERES
HO

JAK?
KDYŽ JE
TO DOSPĚLÝ
ČLOVĚK

MP, 10 let

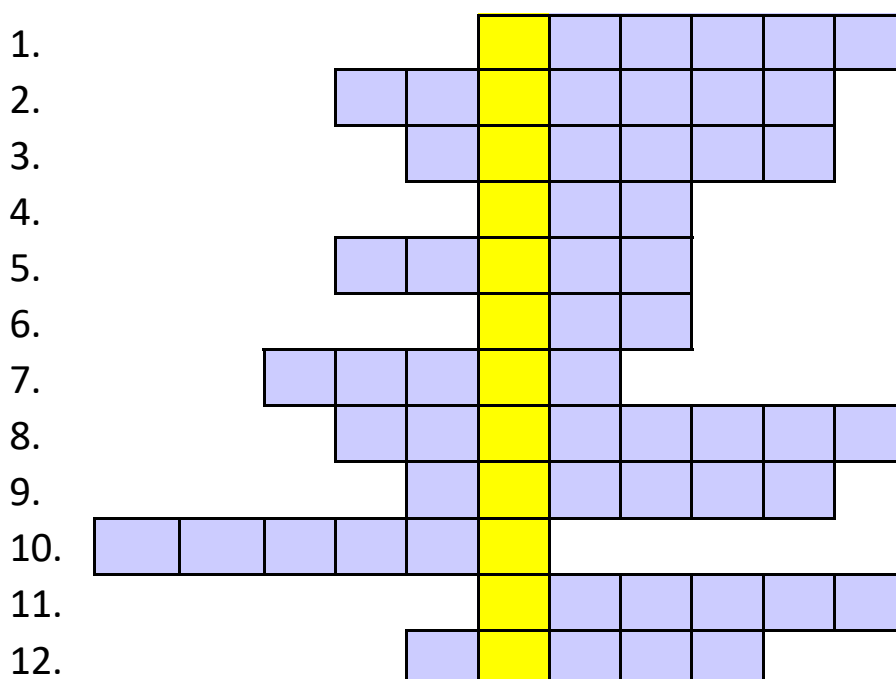

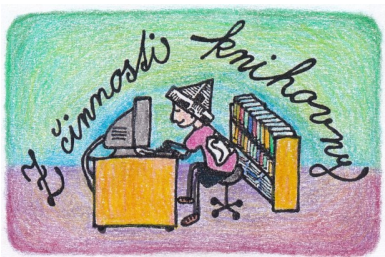
Křížovka

Doplň: Fjodor Michajlovič Dostojevskij napsal dílo o tom, jak přijmout svou vinu, název je....

1. Člověk, který si vezme bez dovolení věc, která není jeho
2. Bezpečnostní složka státu, chrání lidi a hledá zločince, její telefonní číslo je 158
3. Když se něco ukradne, jde o krádež, když někdo něco uloupí (použije násilí), jde o.....
4. Špatný skutek, kvůli kterému může jít člověk do vězení, se nazývá trestný.....
5. Důkaz, který prokáže, že jsi byl/a někde jinde, když se stalo něco špatného
6. Kuchyňské náčiní, které je ostré a lze jej použít i jako zbraň
7. Když si chceš být jistý něčí vinou, potřebuješ pádný.....(rýmuje se se slovem úkaz)
8. Člověk, který řeší složité zločiny, pátrá, kdo daný zločin udělal
9. Perfektně zabezpečená schránka, kam se ukládají cenné věci či peníze
10. Člověk, který rozhoduje, kdo má pravdu a jaký bude trest, nosí talár
11. Člověk, který viděl trestný čin (rýmuje se se slovem dědek)
12. V kriminalistice se využívá k identifikaci pachatele daktyloskopie neboli.....prstu

Divadelní tábory

Knihosvět

V týdnu 14. až 18. července probíhal ve Šmidingerově knihovně divadelní příměstský tábor s názvem *Knihosvět*. Celkem 11 dětí ve věku 6 až 10 let se vnořilo do světa knih - příběhů, pohádek, básniček i odborné literatury. Se čtyřmi příběhy o zvířátkách jsme se seznámili podrobněji: s myškou, která hledala kamarády, se smutným tygrem, s ledním medvídkem, který se ztratil a s kočkou z jednoho starého francouzského města.

Ve čtvrtek vybraly děti dva příběhy, které chtěly ukázat rodičům, a pak začala náročná divadelní práce, ve které plnily úkoly herců, režisérů i scénografů. Do pátečního odpoledne se vše podařilo připravit a diváci mohli shlédnout dvě divadelní představení ve společenském sále. První bylo podle knihy *Jak myška hledala kamarády* od Niny Mav Horvath a druhé seznámilo diváky s příběhem Jamese Joyce *Kočka a čert*.

Expedice příběh

Srpnového příměstského divadelního tábora se zúčastnilo 7 dětí mezi 9 a 11 lety. Od 4. do 8. srpna jsme prozkoumávali, co to vlastně je příběh. Zjišťovali jsme, co nás na příbězích baví a zajímá, co nám přináší. Pátrali jsme i po tom, co všechno musí v příběhu být, aby zaujal posluchače, čtenáře či diváka.

Během tří dnů bylo prozkoumáno, přečteno, zahráno nebo napsáno celkem 14 příběhů. Čerpali jsme z lidových pohádek, bajek, přísloví a svých snů. Hledali jsme v nich poučení i zábavu, ale hlavně prostor pro společné vymýšlení a tvoření. Snažili jsme se zjistit, zda pradávné příběhy a přísloví mají co říci i lidem v dnešní době. Důkazem, že tomu tak je, bylo divadelní představení, které mohli v pátek odpoledne shlédnout diváci ve společenském sále Šmidingerovy knihovny. Pod názvem *Perníková vila* se skrývala aktuální verze jedné staré známé lidové pohádky. Sladká nástraha tentokrát číhala uprostřed města a velkou roli hrály v příběhu mobilní telefony a internet.

Zdroj fotografií: knihovna

-tm-

Taneční a výtvarný tábor

Taneční

Na tanečním táboře měly děti možnost se naučit mnoho seznamovacích her, tanečních her a různých cvičení na koordinaci, postřeh i rovnováhu.

Věnovali jsme se jak modernímu současnému tanci, tak i tanci lidovému, který měl veliký úspěch. Nechyběla ani možnost zkusit si vytvořit něco vlastního a přispět svými nápady při vymýšlení choreografie.

Poslední den vzniklo krátké taneční představení pro rodiče, během kterého děti nejen předvedly, co všechno se naučily, ale také si vyzkoušely organizaci celého představení. Vyrobit si vlastní vstupenky a rozdělily si funkce vrátných, trhačů lístků a navigátorů, kudy se mají rodiče dát. Celý týden jsem si společně moc užili a děti odvedly veliký kus práce.

MgA. Anna Knížková

Výtvarný

Během týdne na příměstském výtvarném táboře si děti vyzkoušely, co všechno obnáší vznik knihy. Na týden se tak staly spisovateli, ilustrátory, grafiky, knihaři i nakladateli a každé z nich si vytvořilo svou vlastní knihu.

Také mohly vidět, jak složitá a krásná je práce knihařů v Knihodělně na strakonickém hradě. Nevznikaly jen knihy, ale také potisky na trička, deníky či brože. Děti si navíc mohly vyzkoušet, jak těžké je být padělatelem uměleckých obrazů.

Závěrem týdne jsme společně pokřtili 15 nově vzniklých originálních krásných knih a uspořádali vernisáž pro rodiče.

BcA. Kateřina Kadlecová

Zdroj fotografií: knihovna

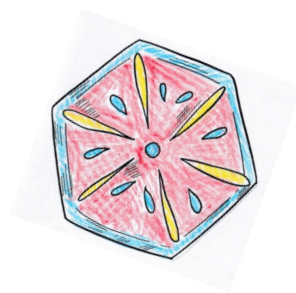

Pátrání po zmizelých osobách, zvířatech a ztracených předmětech z klasických pohádek

Znáš pohádky? Pak to pro tebe bude hračka. V každé pohádce nám někdo nebo něco chybí. Nejprve musíš přijít na to, o jakou pohádku se jedná a pak doplníš do křížovky hledanou osobu, zvíře nebo předmět, který se skrývá pod otazníky. Tajenkou je místo, kde najdeš všechny pohádky a spoustu dalších. Pokud si nejsi úplně jistý/á odpovědí, může ti napovědět knížka od Adolfa Dudka [Povídej pohádku](#).

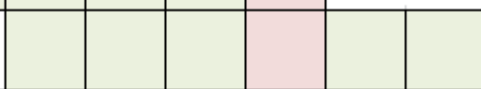
1. V malé chaloupce žili dědeček, babička a ????. Jednoho dne babička s dědečkem odešli do města a když se vrátili ??? doma nebyl. Pátrali a nakonec ho vysvobodili ze spárů proradné lišky.
2. Chudý dřevorubec měl dvě děti. Jeníčka a Mařenku. Jednoho dne děti v lese zabloudily a když měly hlad, naloupal Jeníček ??? z chaloupky zlé ježibaby.
3. Kohoutek a ??? si spolu vyšli do obory na zrníčko. ??? našla zrníčko jako první a rozdělila se, ale když našel kohoutek, chtěl si ho nechat jen pro sebe. Jak pospíchal, aby ho ??? neviděla, zaskočilo mu a začal se dusit.
4. Byla jedna chudá vdova, která žila se svojí dcerou ve staré chalupě. Byly velmi chudé a někdy neměly ani co jíst. I přesto, že měly málo, se dcera rozdělila se starou žebračkou o kousek chleba. Žebračka jí za to dala kouzelný ???.
5. Dědeček žil s babičkou v malé chaloupce a jednoho dne dostal chuť na něco dobrého. Babička měla prázdnou sýpku, ale přesto něco málo našla a usmažila jeden ????. ??? se ale nechtěl nechat sníst.
6. Holčička, která chodí jen v červeném oblečení a má červený čepeček, jde lesem k babičce, když se před ní objeví ????. Nechá se od něj sníst nebo ne?
7. Smolíček je malý trochu neposlušný klouček, na kterého dává pozor ????. Smolíček nedbá, toho co mu ??? nakázal a odnesou ho zlé jezinky.
8. Musí se dát dohromady dědeček, babička, vnučka, pejsek, kočka a malá myška, aby společně vytáhli zeleninu s názvem ???.

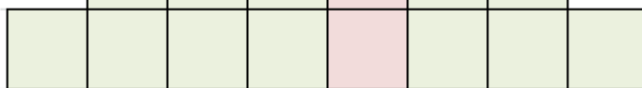
1.

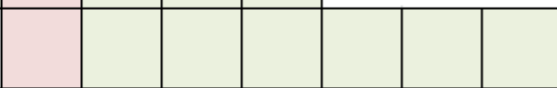
2.

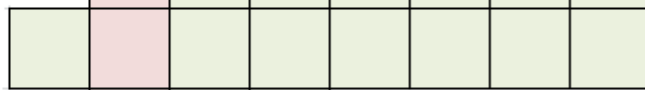
3.

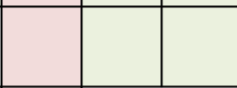
4.

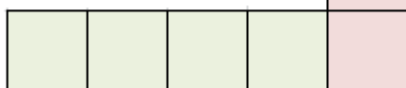
5.

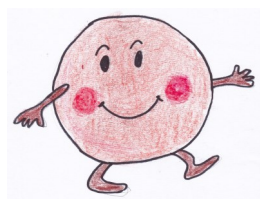
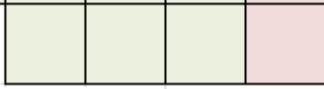
6.

7.

8.

Jestli jsi vypátral/a všechny zmizelé, pak jsi nadějný detektiv!

**Jestli dokážeš každou pohádku sám /sama celou převyprávět, pak jsi opravdový
znalec pohádek!**

Tajenku najdeš na poslední straně časopisu

-mk-

Hledej ve větách slova, která se týkají zločinu

Příklad: Dupou tady koně?

1. Mág provedl kouzlo, činku změnil v párek.
2. Král před svým projevem pozvedl žezlo, dějiny se píší.
3. Nepovedlo se mi lívancové těsto, palačinky ale nakonec stačily.
4. Nadpis toleruji napsaný pouze černou nebo červenou barvou.
5. Pepík připevnil na zeď úřadu polici, starosta mu poděkoval.
6. Oldo, tiskárna už funguje!
7. Ty dvě holky jsou dcery mé nejlepší kamarádky.
8. Lžíce labužníkovi nestačila, potřeboval i vidličku a nůž.
9. Vandal ibišek zlámal.
10. Luboš, František ti snědl svačinu.
11. Ondra gentleman zrovna není.
12. Pulovr ahoj neříká.

Dokážeš správně napsat popletená jména slavných postav z detektivních a špionážních příběhů?

1. SHERKOLC HOSMEL
2. HERLUCE POITOR
3. COBOLUM
4. JASEM BODN
5. MSIS MARLEP

Hádky k přesmyčkám

Jedna z těchto postav byla vytvořena pro televizní seriál a není tak postavou literární. Uhodneš, která?

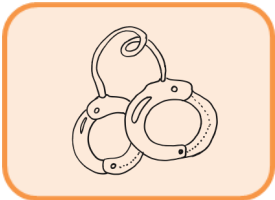
Dokážeš ke zbylým postavám přiřadit jejich autory? (Agatha Christie, Ian Fleming, Arthur Conan Doyle)

Správné odpovědi najdeš na poslední stránce tohoto časopisu

-sp-

English cool, not at school

Chains

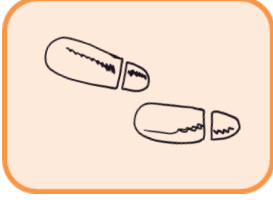
Mask

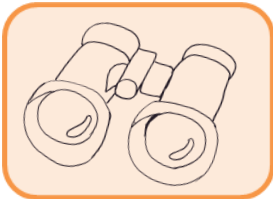
Fingerprint

Footprints

Binoculars

Magnifier

Knife

Pistol

Complete the pictures

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zde můžete najít tento časopis v elektronické podobě společně i se staršími čísly:

KAMARÁD

Časopis pro děti a jejich rodiče

Číslo 71

Vydává oddělení pro děti Šmidingerovy knihovny Strakonice

Listopad 2025

ZDARMA

Sestavily: M. Rejková, T. Machková, M. Knížková, I. Jonová, Š. Pelouchová, K. Frydrýšková

Ilustrace a grafika: I. Jonová, M. Knížková

Řešení:

Přesmyčky: zločin, zloděj, stopa, pistole, policista, otisk, soudce, cela, alibi, šifra, agent, vrah (str. 28)

Popletená jména: Sherlock Holmes, Hercule Poirot, Columbo, James Bond, Miss Marple (str. 28)

Křížovky: Zločin a trest (str. 23), knihovna (str. 27)

Postava z titulní strany: Themis - řecká bohyně spravedlnosti, pořádku a práva